

Duyuru Tarihi : 16.05.2007
Duyuru No : DUYURU/2007-091
Yayınlandığı Yer : DÜNYA GAZETESİ – 16 MAYIS 2007

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir
mehmet.mac@bdodenet.com.tr

SATIŞ BELGESİ DÜZENLEME VE MÜŞTERİYE GÖNDERME ALANINDAKİ İSRAFI ÖNLEYELİM

Bilindiği üzere, ticari, sınai veya mesleki faaliyette bulunan kişi, şirket veya işletmeler yaptıkları mal teslimleri veya hizmet ifaları için fatura veya fatura yerine geçen vesika (perakende satış fişi, yazar kasa fişi, giriş veya yolcu bileti, serbest meslek makbuzu) düzenlemeye mecburdurlar. (Vergi Usul Kanunu'nun 229 – 242 nci maddeleri)

Satış belgesi düzenleme mecburiyeti bulunmakla beraber, SATIŞ BELGESİNİN MUHATABINA GÖNDERİLMESİ MECBURİYETİ YOKTUR.

Günümüzde elektrik, su, telefon, tv veya internet hizmetleri gibi hizmetler nedeniyle, bu hizmetleri yapan firmalar her ay onbinlerce fatura düzenlemektedirler.

Faturanın muhatabı vergi mükellefi ise veya ilgililere hesap vermek durumunda olan dernek veya apartman yöneticisi ve benzeri kişiler ise, faturanın muhatap eline geçmesi önem taşır ve bu konuda özen gösterilmesi gerekir.

Ancak bu faturaların ekseriyeti şahsi veya evsel işlemlerle ilgili olduğu için adrese gönderilen faturalar yırtılıp atılmaktadır. 5615 sayılı Kanun ile özel gider indiriminin yürürlükten kaldırılmış olması, bu indirim kapsamına giren belgelerin ücretliler tarafından ele geçirilmesi gereğini ortadan kaldırdığı için bu kapsamdaki fatura ve benzeri belgelerin gönderilmesi gereği azalmıştır.

Gerek postalama masrafları gerekse kağıt ve emek israfı açısından ekonomimize zarar veren bu gereksiz fatura gönderme işlemlerinin azaltılmasında ülkemiz adına yarar görüyoruz.

Faturaya konu hizmetin bedeli peşinen veya otomatik ödeme talimatı kapsamında tahsil edilmişse, fatura muhatabı kendisine fatura gönderilmesi ihtiyacı içinde değilse ve bunu talep etmiyorsa fatura gönderme işlemi İSRAF niteliği taşıdığına göre, çok sayıda fatura düzenleyen firmalar, kestikleri tüm faturaları müşterilerine göndererek ağır masraflara ve bu israfa sebebiyet vermek yerine, müşterilerine yazı ile fatura gönderilmesini isteyip istemediklerini sorabilirler, fatura gönderilmesini istemediğini bildiren veya bu soruya cevap vermeyen müşterilerine ait faturaların müşteri nüshalarını göndermeyebilirler.

Nihai tüketiciler açısından kağıt ortamındaki faturanın ele geçmesinin çoğu zaman önemi yoktur. İnternet kullanan tüketicilerin kağıt ortamındaki faturayı ele geçirmekten ziyade, aldıkları mal veya hizmetlerle ilgili bedel ve ayrıntıları ile bunların ödenme durumlarını internet üzerinden izleyebilme imkanına önem verdikleri görülmektedir.

Bu nedenle yoğun fatura düzenleyen firmaların, isteyen müşterileri için, belli web sahifelerinde şifre numarası girilmek suretiyle görülebilecek şekilde ilgili müşterinin cari hesap dökümünü bulundurmaları veya yıllık periyotla cari hesap dökümü göndermeleri, yahut fatura bilgilerini e-mail ile göndermeleri bu müşterilere istemedikleri halde kağıt ortamında fatura göndermekten çok daha anlamlı, yararlı ve israfa sebebiyet vermeyen bir uygulama olacaktır.

Kesilen faturanın alıcıya gönderilmemesi, alıcının fatura almama suçu işlemiş duruma düşmesine ve cezaya maruz kalmasına yol açar mı ?

Bize göre hayır.

Çünkü,

- Halen geçerli miktarı (139/5 =) 27,8 YTL. olan bu cezanın amacı, satıcıların fatura ve benzeri belge düzenlemekten kaçınmalarını önlemektir. Fatura zaten düzenlenmişse, buna rağmen fatura almama cezası vermek anlamsızdır.
- Uygulandığını hiç görmediğimiz bu cezanın tatbiki, nihai tüketicinin bizzat alışveriş yaptığı durumlarda aldığı mal veya hizmetin belgesini almadığı vergi inceleme elemanı veya yoklama memuru tarafından görülüp, olayın tutanağa bağlanması suretiyle olmaktadır. Periyodik olarak alınan hizmetlerde veya aboneliklerde böyle bir tesbit pratik anlamda mümkün değildir.
- Aldığı mal veya hizmetin faturasının kendisine gönderilmesini istemeyen bir tüketici belge almama suçu işliyor değildir. Bu tüketici belgesini almakta fakat bu belge satıcı emanetinde kalmaktadır. Mesela milyonlarca telefon faturasının bir kısmının postalama masrafından kaçınmak için ilgililerine gönderilmemesi suç olmadığı gibi, bu faturaların muhataplarına da fatura almama cezası verilemez.

İsraf konularından biri de en az iki nüsha olarak düzenlenen satış belgelerine yönelik kağıt ve baskı sarfiyatları ve bunların yıllarca muhafazası için mekan tahsisleridir. Bu israfın önlenmesi için elektronik fatura uygulamasının yaygınlaştırılması, faturanın tek nüsha olarak düzenlenmesine izin verilip, ikinci nüshaların elektronik ortamda kabulü gibi tedbir ve kolaylıklara ihtiyaç vardır.

Yukarıdaki görüşlerimiz, banka dekontları ve ekstreleri açısından da geçerlidir.